

Ruimtelijke onderbouwing

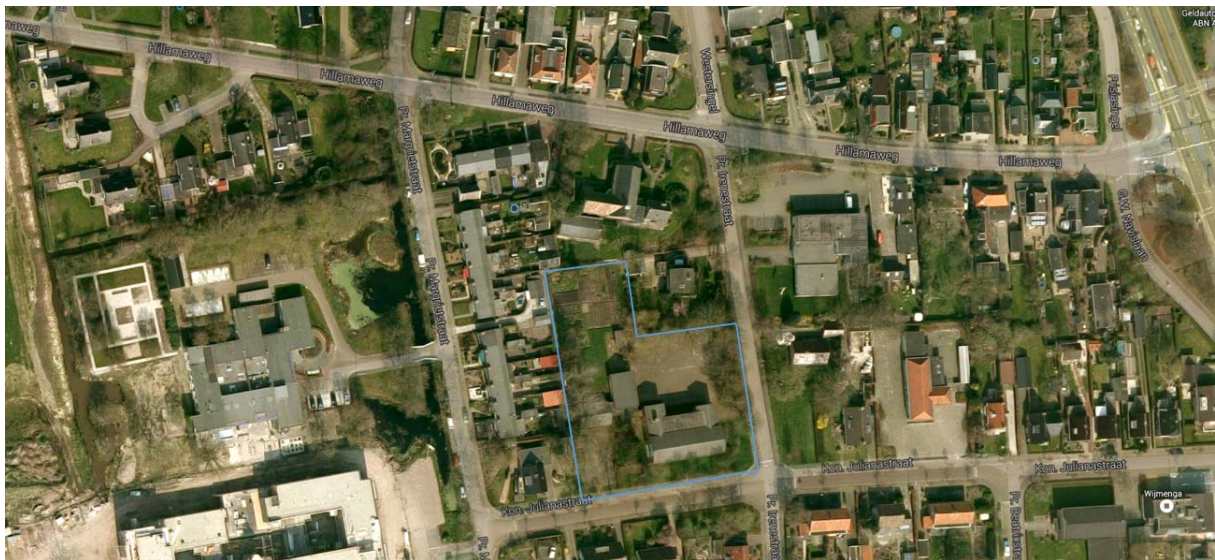
KENMERK: 13004-33-DC-U5-01
DATUM: 06-09-2016
PROJECT: Nieuwbouw 18 woningen
ADRES: Irenestraat 33
PLAATS: Burgum

Gegevens aanvrager

Warber Fonds B.V.
Hoofdstraat 31
9244CL Beetsterzwaag

Locatiegegevens

Hoekperceel Koningin Julianastraat met de Prinses Irenestraat te Burgum, kadastraal bekend als zijnde: Sectie G Nummer 5183 te Burgum. De locatie is in eigendom bij de aanvrager. Op onderstaande afbeelding is het perceel aangegeven door een blauwe lijn.

Omschrijving van het project

Het realiseren van 3 woonblokken met in totaal 18 woningen met 18 bijbehorende vrijstaande bergingen van 5,5m² en 3 optionele garages van 19,2m². Daarnaast is er sprake van het realiseren van een weg om deze woningen en de 25 bijbehorende verharde parkeerplaatsen te ontsluiten.

Blok A is het blok bestaande uit 3 woningen aan de zuidwestzijde. Blok C bestaat uit 8 woningen en staat aan de zuidoostzijde van het perceel. Blok B bestaat uit 7 woningen en bevindt zich in het noordwesten van het perceel. De nokhoogte van alle 3 blokken ligt gelijk en bedraagt 10,78 meter. De goothoogte ligt voor alle blokken tussen de 5,8 en 6,0 m. De woningen bedragen binnenwerks 42,9m² en buitenwerks 52,3m².

Het nieuwe plan – De situatie

De woonblokken

Het nieuwe plan – Gevels Blok A

Het nieuwe plan – Gevels Blok C

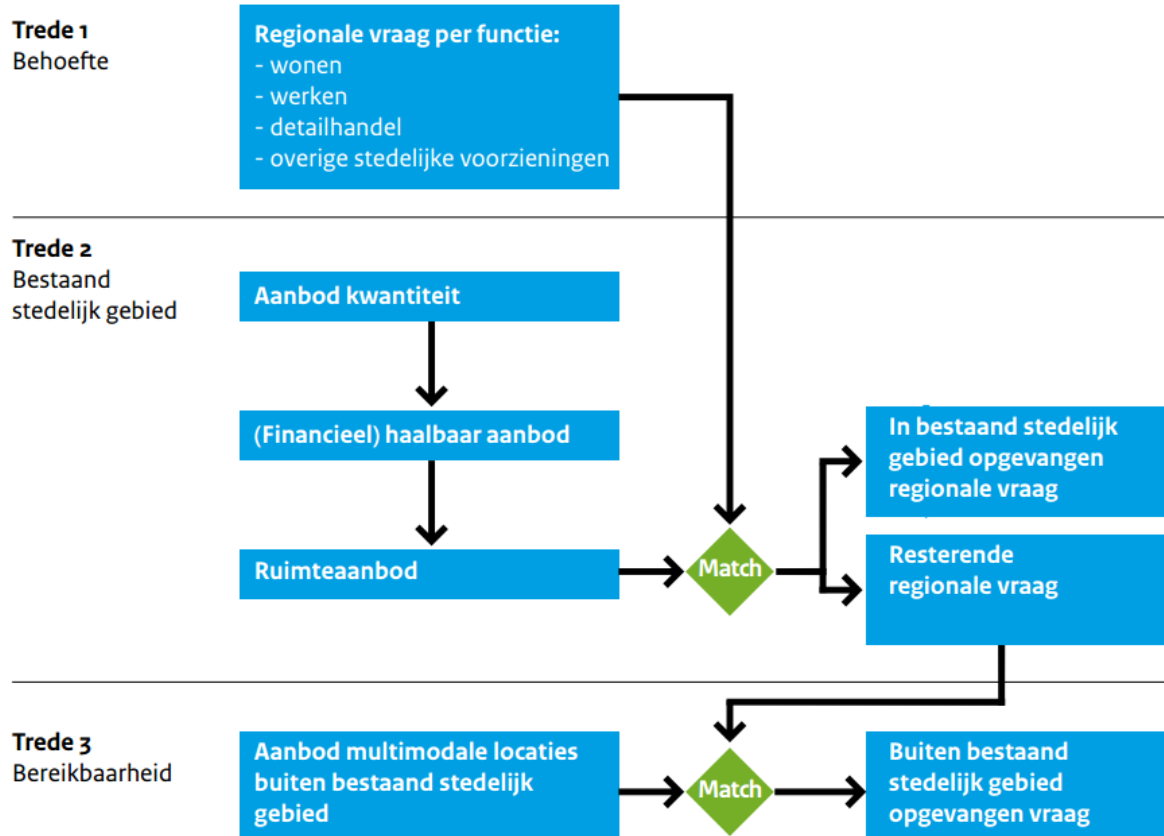

Het nieuwe plan – Gevels Blok B

Ladder voor duurzame verstedelijking

Per 1 oktober 2012 is de ladder voor duurzame verstedelijking als motiveringseis in het Besluit Ruimtelijke ordening opgenomen. De ladder voor duurzame verstedelijking is ingericht voor een zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke en infrastructurele besluiten waardoor de ruimte in stedelijke gebieden optimaal benut wordt.

Er dient bij de realisatie van ruimtelijke plannen gemotiveerd te worden op welke wijze een plan aan goede ruimtelijke ordening voldoet. Conform de ladder voor duurzame verstedelijking dienen de van toepassing zijnde treden doorlopen te worden.

Trede één geeft aan dat een voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling voorziet in een actuele regionale behoefte. Indien er sprake is van een actuele regionale behoefte dient conform Trede 2 beschreven te worden in hoeverre die behoefte binnen bestaand stedelijk gebied van de regio kan worden voorzien door de benutting van beschikbare gronden door herstructurering, transformatie of anderszins. Is dit niet mogelijk dan kan conform Trede 3 buiten bestaand stedelijk gebied een locatie gevonden worden.

Deze analyse is uitgevoerd en uiteindelijk is de hiervoor liggende locatie er uit gekomen.

- **Marktonderzoek (bijlage 5) heeft uitgewezen dat er lokaal behoefte is aan woningen in de prijsklasse € 175.000 - € 185.000.** Er is binnen bestaand stedelijk gebied gezocht naar een locatie welke de regionale vraag kan opvangen. Uiteindelijk is voor deze locatie gekozen aangezien:
 - o De locatie financieel haalbaar is
 - o Er is op dit moment sprake van:
 - Onzorgvuldig ruimtegebruik, er is namelijk sprake van een braakliggende en onbebouwde restructuurte.
 - Onbenutte ruimte naast de infrastructuur.
 - Verwaarloosd openbaar groengebied
- De locatie kent ruimtelijk gezien relatief weinig potentiële knelpunten

Kwantitatief en kwalitatief is de voorliggende locatie een goede herstructureringslocatie.

Bestaande situatie

Op dit moment is er sprake van een leeg perceel. De bestaande opstallen, zijn gesloopt om plaats te maken voor een nieuw plan.

Er was sprake van een basisschool met permanente en tijdelijke opstallen. Uiteraard een bijbehorend schoolplein, zandbak, fietsenhok etc. Het geheel besloeg een oppervlak van 2124m².

Voorgaand plan

Er was eerder een plan om 3 woongebouwen te realiseren met bijbehorende garages.

Het voorgaande plan

De bestaande planologische situatie is hierop gebaseerd:

Het vigerende bestemmingsplan

Vigerend bestemmingsplan

Het betreffende perceel is geregeld in het vigerende bestemmingsplan: 'Bestemmingsplan Burgum West 2005' en het Wijzigingsplan: 'Irenestraat 33 Burgum – Garageboxen'. Het perceel is bestemd als zijnde "Woongebouw". Er is ter plaatse van de bouwvlakken een woongebouw toegestaan met een bouw- en goothoogte van 10 meter.

Afwijking nieuwe plan ten opzichte van het bestemmingsplan

Het plan wijkt af op de volgende punten van het vigerende bestemmingsplan:

- Qua gebruik er is sprake van woningen in plaats van een woongebouw. Er is wel sprake van wonen.

- Er wordt buiten de bouwvlakken gebouwd.
- De max. bouwhoogte van de nieuwe woningen is hoger dan 10m. De nokhoogte bedraagt 10,78 meter.

Stedenbouwkundige onderbouwing

Het plan bevindt zich binnen de vastgestelde bebouwde komgrenzen. De voormalige school "De Stins" vormde duidelijke straatwanden aan de Prinses Irenestraat en de Koningin Julianastraat. Het nieuwe plan maakt eveneens duidelijke straatwanden aan deze straten. Er is gekozen voor het realiseren van woningen in plaats van woongebouwen omdat deze veel beter in de bestaande bebouwingsstructuur passen qua korrelgrootte. De nieuwe woningen zijn weliswaar in de nokhoogte hoger dan de eerder gedachte woongebouwen, maar door de aanzienlijk lagere goothoogte is er sprake van een veel betere aansluiting van deze blokken bij de omgeving. In verband met het gewenste programma van de opdrachtgever is er op het binnenterrein een weg aangelegd welke een aantal woningen op het voormalige 'binnenterrein' ontsluit. De nieuwe gevels worden conform de welstandsnota hoofdzakelijk opgetrokken uit een steenachtig materiaal in een roodbruine genuanceerde kleur (aardetint). Dit past bij de bebouwing in de omgeving.

Bezinning

Doordat de hoogte van bebouwing over het algemeen beperkt is, en de afstand tot de grens van het perceel aanzienlijk groter is dan de hoogte heeft de positionering van de gebouwen geen negatieve invloed op de aangrenzende belendingen. Dit komt met name doordat de hoogste punten beperkt zijn tot de nokken van de woningen en deze bevinden op behoorlijke afstand tot de perceelgrens.

De twee nokken welke het dichtste bij de aangrenzende percelen zich bevinden zijn de nok van het meest westelijke perceel van Blok A. En de meest noordelijke nok van blok C.

Blok A

S 'morgensvroeg gaat een deel van de schaduw over het aangrenzende perceel heen. Het betreft het noordoostelijke deel van het perceel. Later in de ochtend verdwijnt de schaduw van het perceel. Schaduwwerking van Blok A op het belendende perceel van de burens is aanwezig, maar niet van invloed op het woongenot van de aanwonenden.

Blok C

Een deel van het belendende perceel wordt najaar in de schaduw gezet, In het vroege voorjaar (maart) en late najaar (oktober) is de hoeveelheid schaduw het grootst. In de zomermaanden en lentemaanden is de invloed van de schaduw vrijwel minimaal. De schaduw bereikt de belending zelf niet. Schaduwwerking van Blok C op het belendende perceel van de burens is aanwezig, maar niet van invloed op het woongenot van de aanwonenden.

Ten opzichte van het toegestane in het vigerende bestemmingsplan is de ontstane schaduwwerking aanzienlijk kleiner. De planologische situatie zal voor de aanwonenden dan op het gebied van schaduwwerking ook vooruit gaan.

Verkeer

Parkeren word grotendeels op het perceel opgelost.

De parkeerdruk neemt toe door de uitvoering van het project. Parkeren voor de te realiseren woningen word mogelijk gemaakt aan de nieuwe weg welke op het perceel word aangelegd. Er is sprake van 24 parkeerplaatsen welke nieuw gerealiseerd worden. Daarnaast krijgen 3 woningen een oprit met optie om een eigen garage te realiseren, het parkeren word dus bij 3 woningen op het eigen erf opgelost. Er is in totaal dus sprake van het realiseren van 24 nieuwe parkeerplaatsen en 3 parkeerplaatsen op opritten voor 18 woningen. De gemeente Tytsjerksteradiel heeft in het Gemeentelijk Verkeer en Vervoer Plan (GVVP) normen vastgesteld ten aanzien van parkeren. Er is hier sprake van woningen in de prijscategorie midden € 150.000 t/m € 300.000 hiervoor geldt een parkeernorm 1.7 per woning. Hiervoor dienen dus $(18 * 1,7) - 3 = 28$ parkeerplaatsen in openbaar gebied aanwezig te zijn. 24 nieuwe parkeerplaatsen worden nieuw gerealiseerd, de overige 4 benodigde plaatsen kunnen in de aanliggende straten worden gevonden. De weg is hierop berekend en parkeren op straat is ook in de aanliggende straten gebruikelijk.

Bodemonderzoek

Er heeft op deze locatie een schoolgebouw (basisschool) gestaan. Hiervoor was er geen sprake van bebouwing.

Op 23-06-1998 is op Irenestraat 33 een ondergrondse huisbrandolietank (van voormalige school "De Stins") van 10.000 liter gereinigd en verwijderd door Wenau. Hierbij is circa 53 ton verontreinigde grond afgegraven. Van de wanden en putbodem zijn grondmonsters genomen die geanalyseerd zijn op het gehalte aan minerale olie. Hierbij werd geen verontreiniging boven 50 mg/kg aangetroffen.

In 2008 is een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd in het kader van een bouwvergunning (Wiertsema & Partners, rapportnummer VN-44295, d.d. 23-08-2008). Zintuiglijk werden hierbij

plaatselijk puinbrokjes aangetroffen. Analytisch werd in de bovengrond een lichte verontreiniging met koper en lood aangetroffen, het grondwater was licht verontreinigd met nikkel en naftaleen. In de ondergrond werd geen verontreiniging aangetroffen.

De aangetroffen waarden vormden geen belemmering voor de voorgenomen bouw.

Archeologisch onderzoek

De Monumentenwet regelt onder andere dat er in het proces van de ruimtelijke ordening tijdig rekening gehouden wordt met de aanwezigheid van archeologische waarden. Voor een globaal inzicht in mogelijke waarden heeft de provincie Fryslân de zogenaamde FAMKE (Friese Archeologische Monumenten Kaart Extra) kaarten gepubliceerd. Uit deze kaarten blijkt dat er geen sprake is van een archeologisch waardevolle gebieden.

Voor de Steentijd bronstijd is het advies om onderzoek bij grote ingrepen van meer dan 2,5 hectare te doen. Het betreffende perceel bedraagt iets meer dan 4139m². Dit komt overéén met ongeveer 0,4 hectare. Onderzoek m.b.t. de steentijd-bronstijd is dus niet benodigd.

Voor de middeleeuwen word karterend onderzoek 3 geadviseerd. Dit komt neer op onderzoek bij ingrepen boven de 5000m². De ingreep welke wij voorstellen vind plaats op een perceel welke al kleiner is met zijn 4139m². Archeologisch onderzoek is dus niet benodigd.

Flora en Fauna onderzoek

Bij een ruimtelijk plan moet met het oog op beschermenswaardige natuurwaarden, rekening gehouden worden met de regelgeving met betrekking tot gebiedsbescherming en soortenbescherming.

De natuurbeschermingswet regelt de bescherming van zogenaamde Natura2000 gebieden en natuurmonumenten. Daarnaast is er de zogenaamde Ecologische Hoofd Structuur (EHS), er dient ook rekening gehouden te worden met het hierbij horende beleid. Indien natuurwaarden aangetast worden in deze gebieden dient er een vergunning te worden aangevraagd.

Ook is conform de Flora en faunawet een algemeen verbod voor het verstoren en vernietigen van beschermde plant- en diersoorten. Ook is hun vaste habitat (verblijfsplaats) beschermd.

Er is sprake van een project binnen de bebouwde kom, op een perceel welke recent nog bebouwd was. Het perceel word omgeven door allemaal woningen. Het dichtstbijzijnde Natura2000 gebied bevind zich op 5,9km afstand. De dichtstbijzijnde afstand tot de EHS bedraagt 1,5km. Er is een Quicksan Flora en Fauna uitgevoerd. (zie bijlage 4). Conclusie is dat er mitigerende maatregelen van toepassing zijn voor broedvogels en vleermuizen. Dit betreft het voeren van verlichting, het kappen van bomen en het rooien van struiken. Er is voor de geplande activiteiten geen ontheffing van de verbodsartikelen in de Flora- en faunawet benodigd, de voorgestelde maatregelen zullen overgenomen worden.

Akoestisch onderzoek

Er is sprake van volledige nieuwbouw van 18 geluidsgevoelige objecten. Er is sprake van 30km/u gebied dus akoestisch onderzoek is niet van toepassing.

Luchtkwaliteit onderzoek

In de Wet Milieubeheer zijn de grenswaarden op het gebied van luchtkwaliteit vast gelegd. Projecten welke in zeer beperkte mate bijdragen aan de luchtverontreiniging zijn op grond van het besluit 'Niet In betekende mate (NIBM) vrijgesteld van de toetsing van de grenswaarden.

Aangezien het gaat om een relatief klein aantal woningen welke gebouwd worden op een locatie waar eerst een school stond, valt dit project in de categorie: “Niet in betekende mate”.

Extern veiligheidsonderzoek

Externe veiligheid gaat over het beheersen van de risico's voor de omgeving bij gebruik, opslag en vervoer van gevaarlijke stoffen als vuurwerk, LPG en munitie. In de nabijheid van het perceel zijn geen risicovolle inrichtingen welke van invloed zijn op de realisatie van dit project conform risicokaart Nederland.

Waterhuishoudkundige aspecten

Bij het maken van ruimtelijke plannen moet er een zogenaamde ‘watertoets’ plaats vinden. Dit houdt feitelijk in dat er een vooroverleg met de regionale waterbeheerder dient plaats te vinden. Daarnaast dient een ruimtelijk plan een paragraaf te bevatten waarin de ruimtelijke effecten van de ingreep op waterhuishouding in beeld worden gebracht. Deze vereisten komen voort uit het besluit op ruimtelijke ordening (Bro).

Er is een wateradvies gevraagd bij het Wetterskip Fryslân via dewatertoets.nl (bijlage 3). Daarnaast is er ook telefonisch en per mail contact gezocht met Wetterskip Fryslân. Er vind een toename van de hoeveelheid verharde oppervlak plaats, namelijk 315m². In Bijlage 1 vind u hiervoor de berekening. Uit overleg blijkt dat hiervoor 10% water gecompenseerd dient worden binnen het peilgebied. Er word aan de zuidzijde van Blok C een sloot gesitueerd van 1,5 meter breed en 27m lang. In totaal dus 40,5 m² water word gerealiseerd.

Van waarde zijnde bebouwing

Er bevind zich op dit moment geen bebouwing op het perceel.

Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Er is overleg gepleegd met de directe omwonenden, zijnde de buurt. De plannen zijn uitvoerig met de buurt besproken en daar waar er opmerkingen waren die gehonoreerd konden worden zijn deze verwerkt in het plan. Daarnaast zal de omgevingsvergunning ter inzage worden gelegd, tijdens deze periode bestaat de mogelijkheid tot het indienen van zienswijzen.

Economische uitvoerbaarheid

Economische uitvoerbaarheid; de projectexploitatie laat een sluitende financiële onderbouwing zien, waarbij ook de leges gemeente zijn meegenomen. Tevens is er door de gemeente een planschadeovereenkomst afgesloten voor het project.

Planschade

Planschade houd in of er ook nadelige gevolgen voor omwonenden zijn, door een wijziging van het planologisch regime. De omwonenden hebben schriftelijk akkoord gegeven op het plan.

Conclusie

Uit bovenstaande ruimtelijke onderbouwing blijkt dat het voorgelegde plan voldoet aan “goede ruimtelijke ordening”.

Overzicht van bijlagen

Bijlage 1	Berekening toename verharding.
Bijlage 2	Bezonningssituaties
Bijlage 3	Watertoets
Bijlage 4	Quick scan
Bijlage 5	Marktonderzoek

Bijlage 1; berekening m² verharding

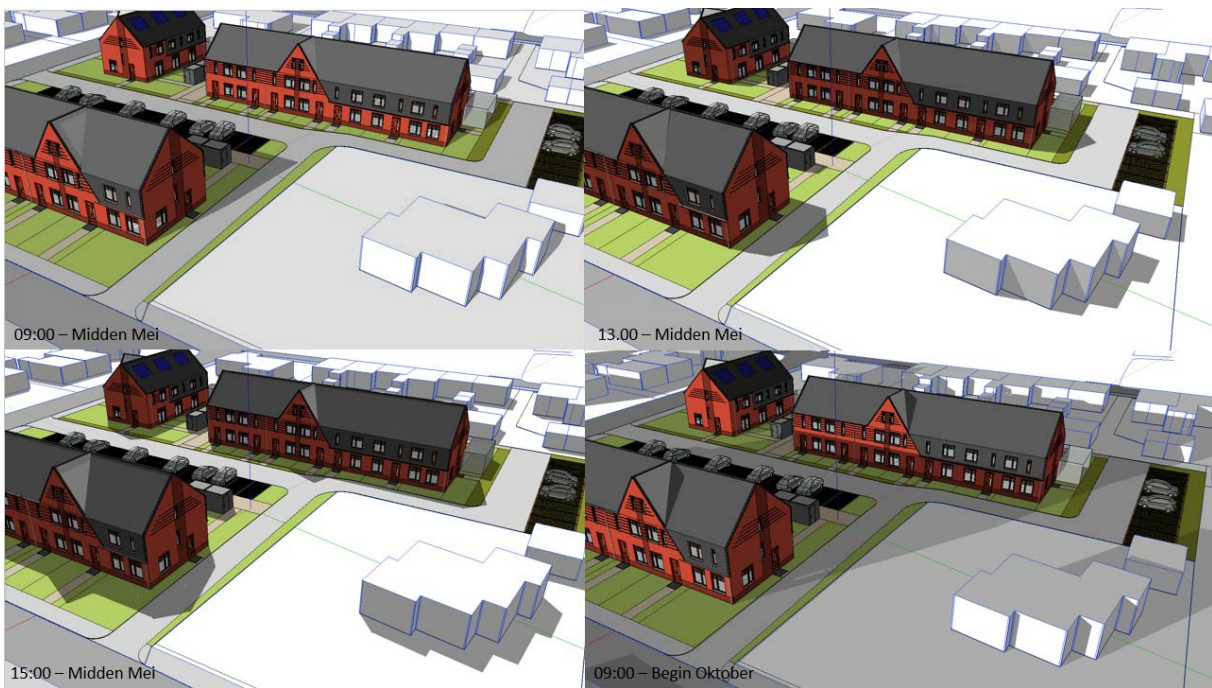
Berekening Verharding Nieuwe Situatie			
Blok A			
		aantal	
Woningen	162	1	162
Optionele garage	19,2	1	19,2
Bergingen	5,5	3	16,5
Oprit naar garage	2,5	16	40
pad naar voordeur	1,5	3	4,5
Totaal verhard oppervlak Blok A			242,2 m2
Blok B			
		aantal	
Woningen	402	1	402
Bergingen	5,5	8	44
pad naar voordeur	1	9	9
pad naar voordeur	1,5	33,4	50,1
Totaal verhard oppervlak Blok B			505,1 m2
Blok C			
		aantal	
Woningen	354	1	354
Optionele garage	19,2	2	38,4
Bergingen	5,5	7	38,5
Oprit naar garage	2,5	19	47,5
pad naar voordeur	1,5	17	25,5
Totaal verhard oppervlak Blok C			503,9 m2
Algemeen			
		aantal	
Weg	605	1	605
Park. plaatsen, halfverharding		25	364
Stoepen	203	1	203
Containeropstelplaats	16	1	16
Totaal verhard oppervlak algemeen			1188 m2
Totaal verhard oppervlak			2439,2 m²
Verharding bestaande situatie			
School, schoolplein, oprit en verharding			2124 m ²
Verharding verschil			
Bestaande situatie			2124 m ²
Nieuwe situatie			2439 m ²
Toename verhard oppervlak			315 m²

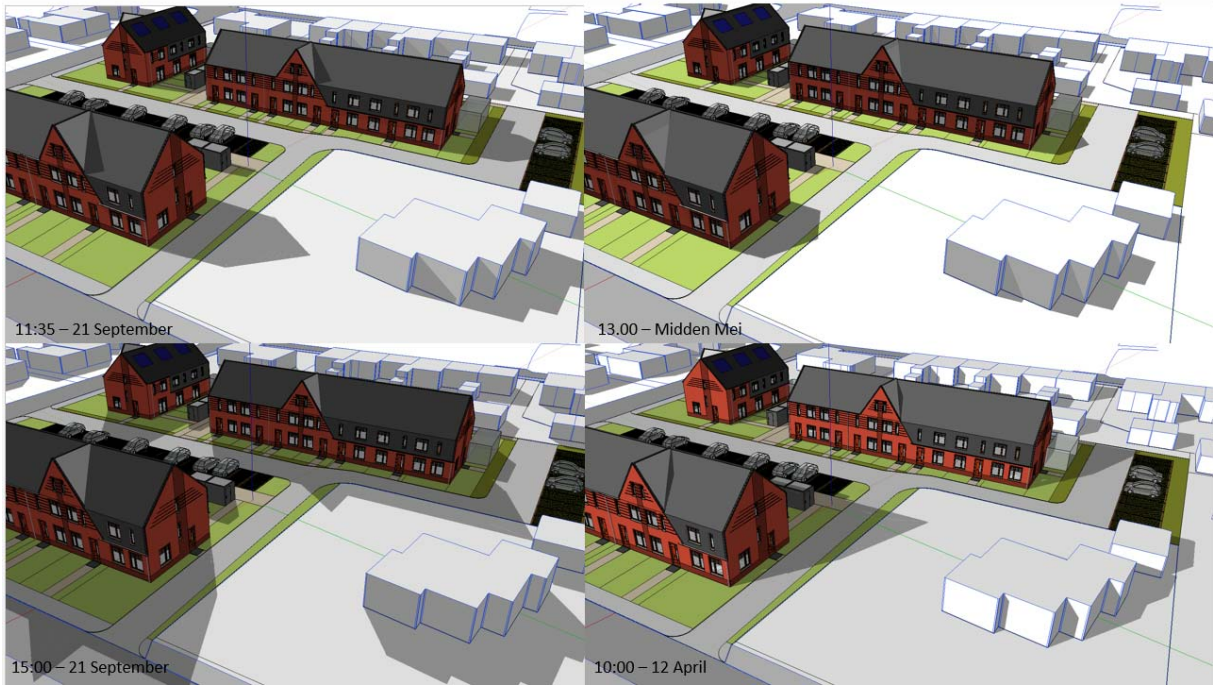
Bijlage 2; bezonningsituaties

Bezonningsituaties Blok A

Bezonningsituaties Blok B

Bezonningssituaties Blok C

datum 24-5-2016
dossiercode 20160524-2-13021

Project: 13004-33
Gemeente: Tytsjerksteradiel
Aanvrager: G. van der Heide
Organisatie: Adema Architecten

Geachte heer/mevrouw G. van der Heide,

Voor het plan 13004-33 heeft u een watertoets aangevraagd op www.dewatertoets.nl. Met de gegevens die u heeft opgegeven, is bepaald dat het plan een beperkte invloed heeft op de waterhuishouding en de afvalwaterketen. Hierdoor kan de korte procedure worden gevolgd voor de watertoets.

Dit betekent dat de beperkte invloed van het plan kan worden opgevangen met standaard maatregelen. Deze maatregelen vindt u in het onderstaande standaard wateradvies dat u in de ruimtelijke onderbouwing van het plan kunt opnemen. U hoeft dan verder geen contact met ons op te nemen. Mochten er desondanks vragen zijn, dan kunt u contact opnemen via 058 292 2222 en vragen naar de contactpersoon voor uw gemeente.

Via www.dewatertoets.nl hebben wij uw watertoets als een melding ontvangen. Wij archiveren deze melding. De watertoets is hiermee voor Wetterskip Fryslân afgerond.

Met vriendelijke groet,

Wetterskip Fryslân
Postbus 36
8900 AA Leeuwarden
T 058 292 2222
F 058 292 2223
E info@wetterskipfryslan.nl

Wateradvies korte procedure

De initiatiefnemer heeft Wetterskip Fryslân geïnformeerd over het plan 13004-33 via de Digitale watertoets (www.dewatertoets.nl). Hiermee is bepaald dat het plan een zodanige invloed heeft op de waterhuishouding en de afvalwaterketen dat kan worden volstaan met een standaard wateradvies.

In dit advies staan de maatregelen die Wetterskip Fryslân adviseert om wateroverlast te voorkomen en het water in de sloten schoon te houden. Het is een standaard advies dat voor alle kleine plannen wordt gegeven. Hierdoor kan het voorkomen dat niet alle punten gelden voor het plan 13004-33.

Probeer regenwater langzaam weg te laten lopen

Regenwater dat op een verhard oppervlak valt, gaat sneller naar het riool of een sloot dan regenwater dat op onverhard oppervlak valt (zoals gras of een groenstrook). Wanneer opeens veel water in de riolen en sloten komt kan dit wateroverlast geven. Het is daarom belangrijk dat het regenwater langzaam wegloopt. Dit kan op verschillende manieren. Vang het regenwater eerst in een regenton op, gebruik grasstelen ('open bestrating') voor de bestrating en bestraat niet het hele perceel maar laat wat stukken open met gras of andere beplanting.

Regenwater niet op het riool lozen

Wij adviseren om regenwater direct op een sloot te lozen en niet op het vuilwaterriool. De rioolwaterzuivering wordt dan niet onnodig belast met schoon regenwater. Dit is uiteraard alleen mogelijk als er een sloot dicht bij het perceel ligt.

Gebruik schone bouwmaterialen, gebruik geen chemische onkruidbestrijding

Regenwater dat op het plangebied valt, komt uiteindelijk altijd in het grondwater of in het oppervlaktewater. Voorkom watervervuiling door geen uitlogende bouwmaterialen zoals zink, koper en lood te gebruiken. Deze materialen zijn een belangrijke bron voor de vervuiling van ons water. Ook adviseren wij om geen chemische middelen voor onkruidbestrijding te gebruiken.

Vloeren minimaal een meter boven het grondwater

Wij adviseren om het vloerpeil (bovenkant vloer) van woningen en andere bouwwerken minimaal een meter boven het grondwaterpeil aan te leggen. Hierdoor wordt grondwateroverlast voorkomen.

Vergunningen die bij het waterschap moeten worden aangevraagd

Voor sommige werkzaamheden of activiteiten is een watervergunning van het waterschap nodig of moet een melding worden gedaan. Voorbeelden zijn

- het onttrekken en/of lozen van grondwater (bijvoorbeeld bronneringen),
- het lozen van afvalwater op het oppervlaktewater,
- het toepassen van grond in een watergang,
- het graven of dempen van sloten,
- de aanleg van dammen of duikers.

Meer informatie hierover is te vinden op onze website www.wetterskipfryslan.nl/waterwet.

Koude- en warmteopslag

Als sprake is van koude- en warmteopslag in de bodem wijzen wij u er op dat u hiervoor contact op dient te nemen met de provincie Fryslân. Een contactpersoon vindt u op www.wetterskipfryslan.nl bij het digitaal loket onder het kopje watertoets.

De WaterToets 2014

Natuurtoets

Juliana- en Irenestraat Bergum

John Melis Ecologie
20162016

Colofon

Natuurtoets Juliana- en Irenestraat, Bergum
Inventarisatie en beoordeling natuurwaarden in het kader van de Flora- en faunawet

JME-rapport	: 16-009
Versie	: 1.0
Datum	: 4 juli 2016
Opdrachtgever	: Adema Architecten Vleesmarkt 7 9101 MH Dokkum
Auteur	: B. Kuik
Controle	: J. Melis
Contactadres	: Gorredijksterweg 26 8411 KE JUBBEGA
Te citeren als	: Kuik, B., 2016. Natuurtoets Juliana- en Irenestraat, Bergum; verkennende inventarisatie en beoordeling natuurwaarden in het kader van de Flora- & faunawet. JMe-rapport 16-009. John Melis ecologie, Jubbega.
Voorpagina	: Foto van het projectbord in het plangebied

	Inhoud	Blz.
1	Inleiding.....	2
1.1	Aanleiding.....	2
1.2	Globale ligging	2
1.3	Structuur natuurwetgeving in Nederland.....	2
1.4	Scope van de natuurtoets	3
1.5	Werkwijze.....	3
2	Beschrijving locatie en ingreep	5
2.1	Locatie	5
2.2	Ingreep.....	8
3	Raakvlakken met gebiedsbescherming.....	9
3.1	Natuurbeschermingswet 1998 (NB-wet)	9
3.2	Natuurnetwerk Nederland (NNN)	9
4	Resultaten veldbezoek en bureaustudie.....	10
4.1	Vogels.....	10
4.2	Overige zoogdieren.....	11
4.3	Reptielen, amfibieën en vissen	11
4.4	Ongewervelden.....	11
4.5	Vaatplanten	11
5	Effecten en gevolgen	12
5.1	Overzicht beschermde soorten	12
5.2	Effecten op in het plangebied aanwezige flora en fauna	12
6	Vervolgmaatregelen	14
6.1	Broedvogels; mitigatie	14
6.2	Vleermuizen; mitigatie.....	14
7	Conclusies.....	15
	Geraadpleegde bronnen.....	16

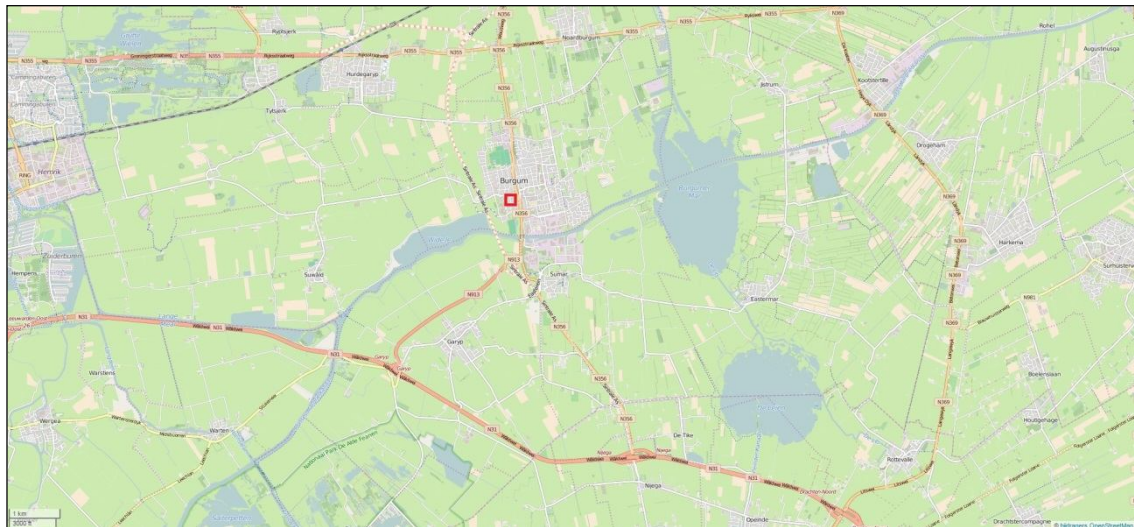
1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In opdracht van Adema Architecten, voortaan "opdrachtgever" genoemd, heeft ecologisch adviesbureau John Melis ecologie een Natuurtoets (ecologische QuickScan) uitgevoerd. De opdrachtgever heeft, als initiatiefnemer, het voornemen om woningen te bouwen op een braakliggend perceel aan de Koningin Julianastraat en de Prinses Irenestraat in het dorp Bergum, Gemeente Tietjerksteradeel, Provincie Friesland.

In de planning wordt uitgegaan van het starten van de werkzaamheden in maart 2017 en het opleveren van de woningen rond eind 2017. De voorgenomen ingreep, waarvan in dit onderzoek wordt uitgegaan, omvat graaf-, kap- en bouwwerkzaamheden.

1.2 Globale ligging

afbeelding 2. Globale ligging van het plangebied (blauwe stip). (Bron: Bing maps)

1.3 Structuur natuurwetgeving in Nederland

Algemeen

De Nederlandse natuur wet- en regelgeving bestaat uit twee delen. Er is sprake van een soortgerichte bescherming onder de Flora- en faunawet, waarbinnen beschermde dier- en plantsoorten zijn opgenomen, en waarbinnen de overige soorten mede beschermd zijn onder de zorgplicht. Daarnaast is er sprake van een gebiedsgerichte bescherming, waarbinnen de gebieden beschermd zijn die aangemerkt zijn onder NNN, wat staat voor Natuur Netwerk Nederland (voorheen bekend als Ecologische Hoofd Structuur (EHS), en Natuurbeschermingswet 1998. Veelal betreft dit gebieden die een Natura2000 status hebben verkregen, zijn aangewezen als Beschermd Natuurmonument, en/of gebieden die aangemerkt zijn als Wetlands. Binnen deze regelgeving is de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn ondervangen.

Flora- en faunawet (F&F-wet)

Het doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden van de inheemse flora en fauna. Kwetsbare soorten zijn binnen deze wet beschermd, voor algemene soorten geldt de zorgplicht. Bescherming kent 3 zwaarte klassen, tabel 1 t/m 3. Soorten uit tabel 1 zijn licht beschermd, soorten uit tabel 2 zijn matig beschermd, soorten uit tabel 3 zijn zwaar beschermd. De Flora- en faunawet geldt in heel Nederland. Dit houdt in dat een opdrachtgever bij ruimtelijke ingrepen vanuit deze wet verplicht is zich op de hoogte te stellen van de ecologische waarden binnen het plangebied, en te handelen binnen de kaders van deze wetgeving.

Natuurbeschermingswet 1998 (NB-wet)

Deze wet geldt in en rond de aangewezen beschermde gebieden: Natura 2000 gebieden, de Beschermde Natuurmonumenten, en Wetlands. In en rondom deze gebieden geldt een 'nee, tenzij' principe. Aantasting van deze gebieden is in beginsel niet toegestaan. Alleen bij gegronde redenen, en onder voorwaarden, zijn hierop uitzonderingen mogelijk. Om voor deze uitzondering in aanmerking te komen zijn in beginsel een natuurtoets, en hieruit volgend een ontheffingsaanvraag nodig. Hieruit zal blijken of doorgang geven van de werkzaamheden mogelijk is, en welke voorwaarden hiervoor gelden.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het Natuur Netwerk Nederland (NNN) is de kern van het natuurbeleid. De NNN is in provinciale structuurvisies uitgewerkt en vastgelegd in de ruimtelijke verordening. Het NNN (in de wet vermeld als Ecologische Hoofdstructuur (EHS)) is een met elkaar in verbinding staand netwerk van natuurwaarden door heel Nederland. In de hiertoe aangewezen gebieden geldt een 'nee, tenzij' principe. Aantasting van deze gebieden is in principe niet toegestaan. Om ruimtelijke ingrepen die een dergelijk beschermd gebied aantasten toch doorgang te geven zijn in beginsel een natuurtoets, en hieruit volgend een vergunningsaanvraag nodig. Hieruit zal blijken of doorgang geven van de werkzaamheden mogelijk is, en welke voorwaarden hiervoor gelden.

1.4 Scope van de natuurtoets

Deze natuurtoets is opgesteld om de ecologische waarden van het plangebied te bepalen, en de, ten gevolge van de geplande werkzaamheden, eventuele strijdigheden met de Flora en- faunawet in kaart te brengen, waaruit een advies zal volgen over hoe te handelen volgens deze wet.

Een initiatiefnemer is, vanuit de natuurwetgeving, bij ruimtelijke ingrepen verplicht op de hoogte te zijn van mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het plangebied, zodat hiermee rekening kan worden gehouden. De consequenties van de beoogde ruimtelijke ingreep zijn getoetst aan de bepalingen van de Flora- en faunawet.

De raakvlakken met de gebiedsbescherming (Natura2000, Ecologische Hoofdstructuur) zijn globaal bepaald maar worden niet verder uitgewerkt in dit document.

De natuur is onvoorspelbaar. Het veldbezoek beschrijft een momentopname. Indien de periode tussen veldbezoek en uitvoering van de ingreep meer dan een jaar wordt, dient overwogen te worden een herhaald veldbezoek te laten uitvoeren, hetgeen mogelijk tot gevolg heeft dat de natuurtoets wordt herzien. Aangezien er bij deze natuurtoets minder dan een jaar tussen het veldbezoek en de uitvoering zit is dat in dit geval niet relevant.

1.5 Werkwijze

Veldbezoek

Het veldbezoek is afgelegd door ecooloog B. Kuik op 29 juni 2016. Ten tijde van het bezoek was het droog, zonnig weer, met windkracht 4 en een gemiddelde temperatuur van 18 graden. Het moment van uitvoeren van het veldbezoek was vanwege het jaargetijde en de weersomstandigheden geschikt voor het waarnemen van veel soorten; het doel van het veldbezoek is echter primair het inschatten van de aanwezige habitats en het verkrijgen van inzicht in het plangebied.

Bureaustudie

Vervolgens is voor het verkrijgen van optimaal ecologisch inzicht in het plangebied een bureaustudie opgestart waarbij de verschillende gegevensbronnen worden geraadpleegd. Dit kunnen bronnen zijn als recente verspreidingsatlassen van soorten, gebiedsbeschrijvingen, openbare ecologische verslagen, en data vanuit de NDFF. Ook gesprekken met gebieds- en soortenexperts kunnen in de bureaustudie betrokken worden. Alle voor deze natuurtoets gebruikte bronnen zijn, achteraan in dit rapport, in de "Geraadpleegde bronnen"-lijst opgenomen.

Het veldbezoek en de bureaustudie samen geven een compleet beeld van het plangebied en de bekende en te verwachten beschermde soorten binnen het plangebied.

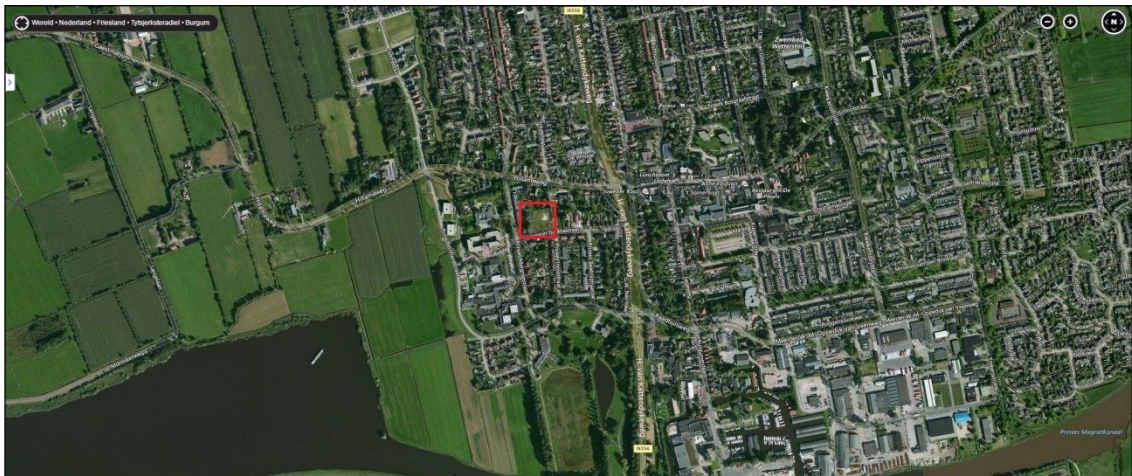
Maatregel(en) en effecten

De derde stap is de beschrijving van de geplande ingreep en de omstandigheden (planning, methode) waarin deze uitgevoerd gaan worden. Tezamen met het veldbezoek en de bureaustudie kunnen hieruit eventuele strijdigheden van de plannen met de betreffende natuurwetgeving opgespoord worden, en kunnen eventuele kennis hiaten benoemd worden. Hieraan worden conclusies verbonden en hieruit zal duidelijkheid ontstaan over de eventuele noodzaak tot het nemen van vervolgstappen, met als doel de werkzaamheden conform de huidige Flora- en faunawet te laten plaatvinden.

2 Beschrijving locatie en ingreep

2.1 Locatie

Het plangebied betreft een onbebouwd vlak perceel aan de Prinses Irenestraat en Koningin Julianastraat in het dorp Bergum in de Gemeente Tietjerksteradeel, provincie Friesland. Het betreft een ca. 4.167 m² groot braakliggend gebied waarop voorheen de adressen Prinses Irenestraat 33 en Koningin Julianastraat 18 gevestigd waren. Bergum is een dorp met ruim 10.000 inwoners, en is daarmee het grootste dorp in de gemeente Tietjerksteradeel.

afbeelding 3. Detailfoto van het gebied. Het plangebied is met een rood vierkant aangegeven (Bron: Bing maps).

afbeelding 4. Impressie van het perceel vanaf kruising Koningin Julianastraat en Prinses Irenestraat.

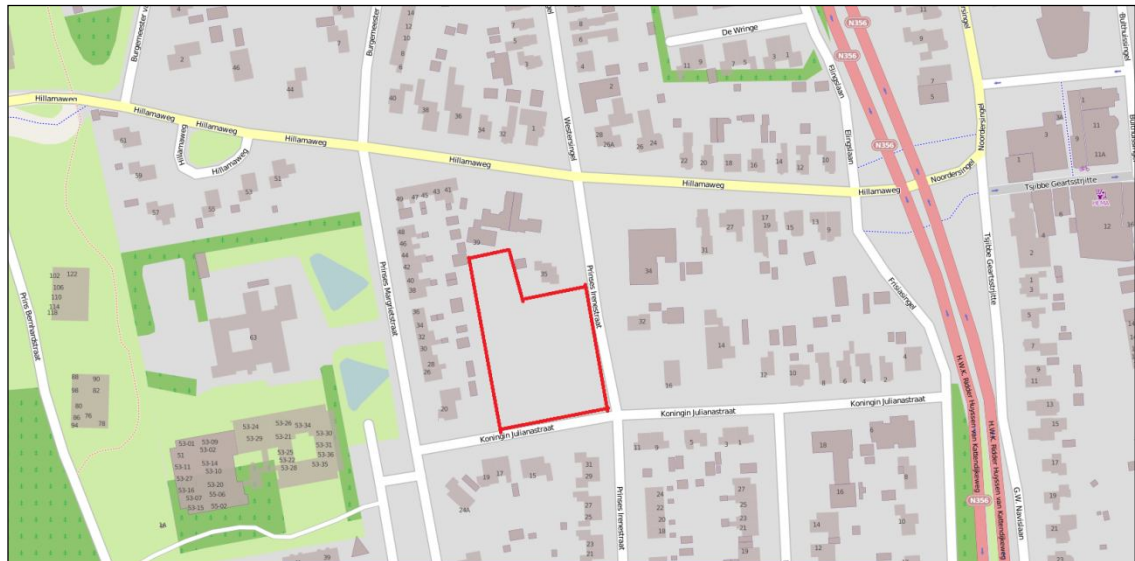
afbeelding 5. Impressie van de bosschages in de tuinen achter Prinses Irenestraat 35

afbeelding 6. De grote berk, deze blijft staan.

afbeelding 7. De grote beuk, deze wordt gekapt.

afbeelding 8. Zuidwest Bergum met daarin het plangebied (rode rechthoek) geschetst (Bron: OpenStreetMap).

De Prinses Irenestraat en Koningin Julianastraat zijn straten binnen de bebouwde kom van Bergum, in een bestaande jaren 80 wijk. Omliggend bevinden zich rijtjeshuizen, enkele vrijstaande huizen en een modern kerkgebouw. Het plangebied is een braakliggend grasperceel welke grenst aan de tuinen van de bestaande oudere huizen, die afgescheiden zijn van het plangebied met schuttingen en korte steegjes. Verder grenst het plangebied aan het terrein van een kerkgebouw, en aan enkele tuinen met hoge bosschages en struiken. Tussen enkele tuinen en het perceel staan enkele grotere bomen. Het plangebied bevat naast grassen en algemene kruiden wat jonge opslag, als uitzaaiing van de bomen (o.a. wilg, berk en beuk) die langs de randen staan.

2.2 Ingreep

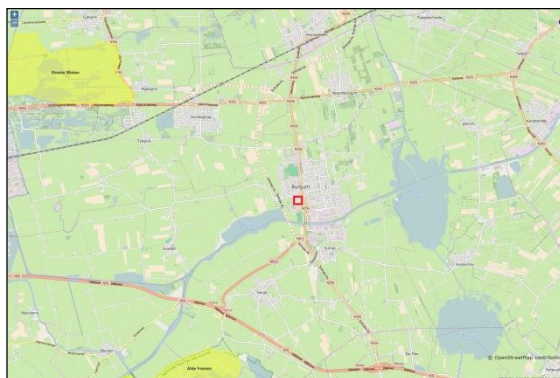
afbeelding 9. Perceel in de nieuwe situatie met daarin de 18 woningen geschetst (Bron: Adema Architecten).

De werkzaamheden betreffen het vergraven van een braakliggend perceel en het bouwen van 18 duurzame rijwoningen verdeeld over drie blokken, en het aanleggen van de daarbij behorende bestrating. Dit veroorzaakt transport (aan- en afvoer van materialen), mechanische- en personele verstoring, geluidsoverlast en bemaling. De maatregelen vinden plaats in een actief bewoonde en openbaar toegankelijke straat, waar daarmee reeds bepaalde rustverstoring aanwezig is. De bosschages rond Irenestraat 35 (noordoosthoek perceel) blijven ongemoeid. In overleg met de huidige bewoners worden de bomen aan de westzijde (tussen blok A&B en de woningen aan de Prinses Margrietstraat) deels gekapt en worden de bosschages verwijderd.

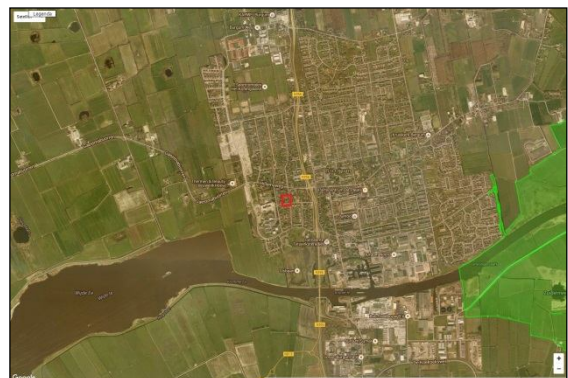
3 Raakvlakken met gebiedsbescherming

3.1 Natuurbeschermingswet 1998 (NB-wet)

Het plangebied ligt circa 5 kilometer ten noordoosten van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied "Alde Feanen" en circa 6 kilometer ten zuidoosten van het Natura 2000-gebied "Groote Wielen". In het gebied tussen deze Natura2000-gebieden en het plangebied ligt een deel van een woonwijk, straten, provinciale wegen, waterwegen, landbouwpercelen en kanalen. De geplande ingreep, het vergraven van een braakliggend perceel en het bouwen van 18 woningen, heeft geen significant tijdelijk of langdurig effect op gebieden buiten het plangebied. Voor de geplande ingreep is een voortoetsing aan de NB-wet daarom niet aan de orde.

afb. 10. Ligging plangebied (rood vierkant) ten opzichte van de Natura 2000 gebieden (Bron Synbiosys).

afb. 11. Ligging plangebied (rood vierkant) ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland (Bron Synbiosys).

3.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het plangebied ligt niet binnen het Natuurnetwerk Nederland. Het dichtstbijzijnde deel van de NNN ligt ca. 1,5 kilometer ten oost, en betreft voornamelijk het Prinses Margrietkanaal/de Groninger Vaart, het Bergumermeer en het gebied van het Zuidermeer. De geplande ingreep, het vergraven van een braakliggend perceel en het bouwen van 18 woningen, heeft geen effect op gebieden buiten het plangebied. Er gaat geen areaal van de NNN verloren. Voor de geplande ingreep is een toetsing aan het Natuurnetwerk Nederland daarom niet aan de orde.

4 Resultaten veldbezoek en bureaustudie

Waargenomen soorten en verwachte soorten (op basis van de aanwezige habitat en de bekende verspreiding) worden samengenomen en hun gebruik van het plangebied wordt beschreven. Hierbij ligt de nadruk op zwaar(der) beschermde soorten, maar er zullen ook algemene en lichter beschermde soorten betrokken worden indien waargenomen of van belang voor de ingreep.

4.1 Vogels

Alle broedgevallen van vogels zijn beschermd. Van 15 vogelsoorten zijn ook de nesten, vaste rust- en verblijfplaatsen jaarrond beschermd. Dit zijn soorten die vallen in de categorie 1 t/m 4 van de aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten (2012). Deze worden apart behandeld onder 4.1: "Jaarrond beschermd".

Daarnaast zijn van 34 vogelsoorten de nesten jaarrond beschermd als hier een zwaarwegende ecologische reden voor is. Dit zijn soorten die vallen in de categorie 5 van de aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten (2012). Deze soorten worden mee behandeld onder 4.1 "Vogels, overige vogelsoorten".

Jaarrond beschermd

Er zijn tijdens het veldbezoek geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Er worden geen woningen aangetast zodat er door de directe werkzaamheden geen nesten aangetast kunnen worden van soorten als gierzwaluw of huismus. Voor de overige jaarrond beschermde soorten ontbreken geschikte gebied om een nest te bouwen in of nabij het gebied.

Broedvogels

Het relatief kleine open grasperceel is ongeschikt broedgebied voor vogels. Er is constante verstoring door verkeer, bewoners, honden enz. De aanwezige bomen en struiken kunnen nestgelegenheid bieden aan zangvogels zoals merel, koolmees, roodborst en winterkoning. Er zijn geen nesten aangetroffen maar de aanwezigheid van broedvogels kan niet geheel worden uitgesloten.

In de (directe) omgeving van het plangebied kunnen huismus- en gierzwaluwnesten aanwezig zijn. In Bergum zijn meerdere nestlocaties van de huismus en gierzwaluw bekend, en zijn er ook vele nesten nog niet gevonden. Deze kunnen zelfs aanwezig zijn in een direct aangrenzend woonhuis, zoals bijvoorbeeld Prinses Irenestraat 35.

In de (directe) omgeving van het plangebied kunnen ook nesten van veel voorkomende zangvogels, zoals spreeuw- en merelnesten aanwezig zijn. Deze kunnen zelfs aanwezig zijn in een direct aangrenzend woonhuis, zoals bijvoorbeeld Prinses Irenestraat 35, in de bomen en struiken achter dit huis, of in de struiken en bomen aan de westzijde van het maar ook in de tuinen aan de zuidzijde van het plangebied.

Vleermuizen

Alle vleermuizen zijn zwaar beschermd (alle soorten F&F-wet tabel 3). Vleermuizen kunnen voor drie doeleinden gebruik maken van een plangebied. Er kunnen zich geschikte verblijfplaatsen bevinden binnen het gebied, welke tijdens 1 of meerdere seizoenen actief gebruikt kunnen worden door vleermuizen, te weten tijdens de zomer-, kraam-, paar- en/of winterperiode. Deze verblijven kunnen gebruikt worden als schuil- en rustplaats, als kraamkamer, voor de paring en/of voor de overwintering.

Vleermuizen gebruiken vliegroutes voor het bereiken van hun foerageergebieden vanuit hun verblijven, en, sommige soorten, voor de jaarlijkse trek naar winterrustgebieden, en naar zomerhabitat. Lijnvormige elementen zoals bomen, dijken en watergangen worden gevolgd en onthouden. Zij vormen voor de vleermuizen een vaste route. Het onderbreken of verwijderen van deze elementen bij een (potentiele) vliegroute kan een negatief effect hebben op de mogelijkheid van vleermuizen om hun doel te bereiken.

Vleermuizen kunnen foerageergebieden hebben in een plangebied. Dit wil zeggen, vleermuizen komen via vaste routes naar het plangebied om daar in de buurt van bomen en water te jagen op muggen en nachtvlinders. Het verwijderen van elementen uit een plangebied kan een negatief effect hebben op de geschiktheid van een naastgelegen verblijf, omdat het microklimaat binnen dat verblijf erdoor kan veranderen.

Verblijven, vliegroutes en foerageergebied

Er worden voor de geplande aanpassingen geen gebouwen gesloopt, of anders aangetast, die als verblijf kunnen dienen voor gebouwbewonende soorten. Schade aan gebouwbewonende soorten is uitgesloten. Er worden naar verwachting meerdere bomen gekapt, of anders aangetast, maar hierin zijn geen geschikte holtes aanwezig die als verblijf kunnen dienen voor boombewonende soorten.

In de (directe) omgeving van het plangebied zullen wel vleermuisverblijven aanwezig zijn. In de omgeving van Bergum zijn slechts enkele kolonies bekend, maar, gezien de aanwezigheid in de ruime omgeving meten er verblijven zijn van (meervleermuis, watervleermuis, laatvlieger, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis en gewone grootoorvleermuis). De direct aan het plangebied grenzende huizen zouden potentieel vleermuisverblijven van enkele van deze soorten kunnen bevatten. Er kunnen zich vliegroutes van diverse vleermuissoorten bevinden ten westen, ten noorden en ten noord oosten het plangebied, langs de woningen, bomen, struiken, heg, en bosschages. Het gehele plangebied en de (directe) omgeving kan als foerageergebied gebruikt worden door meerdere soorten vleermuizen.

4.2 Overige zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied sporen van (spits)muizen aangetroffen; waarschijnlijk huisspitsmuis en/of huismuis. Overige zoogdiersporen (vos, das, steenmarter, bunzing, hermelijn, wezel, mol, konijn enz.) zijn niet aangetroffen. Het plangebied wordt naar verwachting gebruikt als foerageeromgeving voor egel en algemeen voorkomende muizensoorten. Steenmarter (tabel 2) kan foeragerend worden verwacht, maar er is geen verblijfplaats aangetroffen van deze soort. Het voorkomen van zwaar(der) beschermde overige zoogdieren kan op basis van het aanwezige habitat en de bekende verspreiding uitgesloten worden.

4.3 Reptielen, amfibieën en vissen

Het voorkomen van zwaar(der) beschermde reptielen, amfibieën en vissen kan op basis van het aanwezige habitat en de bekende verspreiding uitgesloten worden. Er worden geen watergangen aangetast.

4.4 Ongewervelden

Het voorkomen van zwaar(der) beschermde ongewervelden kan op basis van het aanwezige habitat en de bekende verspreiding uitgesloten worden.

4.5 Vaatplanten

Binnen het gebied staan grassen en kruiden (zoals kattenstaart, biggenkruid, ridderzuring, Robertskruid, klein kruiskruid, wikke, rolklaver) en pitrus. Ten noorden van het plangebied bevindt zich een terrein met veel braamstruiken. Ten westen van het terrein groeit een Japanse duizendknoop (exoot). Aan de rand van het plangebied staan beuken, berken, hulst, braam en witte abeel. Net buiten het plangebied, maar wel direct aangrenzend staan in een tuin achter Prinses Irenestraat 35: esdoorn, laurierkers, taxus, hazelaar, lijsterbes, berk, conifeer, en brem. Het plangebied is voorheen in gebruik geweest als particuliere of bedrijfsmatige grond, met mogelijk tuinen. In dergelijke grond kan altijd een zwaar(der) beschermde vaatplant voorkomen, maar deze is dan bewust als tuinplant aangeplant en waarschijnlijk afkomstig uit een tuincentrum. Het voorkomen van, door de natuur verspreide, zwaar(der) beschermde vaatplanten kan op basis van het aanwezige habitat en de bekende verspreiding uitgesloten worden.

5 Effecten en gevolgen

5.1 Overzicht beschermde soorten

In dit hoofdstuk wordt de geplande ingreep getoetst aan de aanwezige of verwachte beschermde soorten (zie hoofdstuk 4) binnen het plangebied, en de te verwachten risico's voor deze soorten bij uitvoer van de geplande werkzaamheden. In de Flora- en faunawet zijn vooral vaste verblijfplaatsen (voortplantingslocaties zoals nesten, holen, kraamkolonies etc.) van belang, maar ook de functionele leefomgeving die de vaste verblijfplaatsen in stand houdt.

Vanuit de algemene vrijstelling geldt voor ruimtelijke ontwikkelingen voor Flora-en faunawet tabel 1-soorten een vrijstelling van de verbodsbepalingen in de wet (art. 8 t/m 12) en is derhalve geen ontheffing nodig. Deze soorten, die echter wel bescherming vanuit de zorgplicht genieten, zijn in de verdere behandeling niet meegenomen.

Soortgroep	Soort(en)	Tabel	Aanwezig
Vogels	(broed-)	-	potentieel
Vleermuizen	(meerdere soorten)	F&f 3	potentieel

tabel 1. Soort(groep)en van de Flora- en faunawet tabel 2 en 3 waarvoor het effect van de ingreep bepaald moet worden.

5.2 Effecten op in het plangebied aanwezige flora en fauna

Broedvogels

Er worden binnen het plangebied in de bomen, struiken en bosschages mogelijk broedvogels verwacht, hoewel er bij het veldbezoek geen nesten zijn aangetroffen. Er kunnen in het vogelbroedseizoen nesten aanwezig zijn in en rond de huizen en in de tuinen ten noord oosten van het plangebied.

Het broedseizoen loopt ongeveer van half maart tot half juli, maar de daadwerkelijke periode is afhankelijk van het weer en de soort. De Flora- en faunawet schrijft geen datumgrenzen voor, de genoemde data zijn globaal. Ieder broedgeval is beschermd, dus indien blijkt dat er mogelijk overlast kan worden veroorzaakt voor een vogel aan het broeden is, ook buiten het broedseizoen, zal gewacht moeten worden totdat deze hiermee klaar is en uit eigen beweging is vertrokken.

De werkzaamheden zelf zijn in principe niet verstorend voor broedende vogelsoorten buiten het plangebied. De soorten die in deze omgeving tot broeden komen zullen niet sterk kritisch zijn voor indirecte verstorening aangezien ze in een woonwijk broeden. Broedvogels zijn gevoelig voor verlichting op nesten. Eventuele overlast door verlichting is te mitigeren door de verlichting af te draaien van potentiële nesten. Zie paragraaf 6.1.

Vleermuizen; vliegroutes en foerageergebied

Er worden geen verblijven verwacht op het perceel en in de bomen die gekapt moeten worden, maar er kunnen verblijven aanwezig zijn in de omringende huizen. Dezen zullen geen hinder van de werkzaamheden ondervinden, tenzij er extra verlichting, zoals bouw- en of anti-diefstalverlichting, direct op de verblijven wordt gericht. Er kunnen vliegroutes aanwezig zijn langs de bomen en huizen aan de west- en noordzijde van het perceel, maar deze zullen vervangen worden door alternatieve routes indien noodzakelijk. Alternatieven zijn rondom aanwezig. Extra verlichting, zoals bouw- en of anti-diefstalverlichting, op deze (nieuwe) vliegroutes is echter hinderlijk voor vleermuizen, zodat dit voorkomen dient te worden. Het gebruik van het gebied door foeragerende vleermuizen is zeer waarschijnlijk. Het gebied zal dan ook in zijn geheel als foerageergebied moeten worden aangemerkt. Bouw- en of anti-diefstalverlichting kan de potentie als foerageergebied sterk verlagen, maar er is afdoende alternatief geschikt foerageergebied in de omgeving aanwezig

Vleermuizen zijn gevoelig voor verlichting op verblijven, vliegroutes en foerageergebied. Eventuele overlast door verlichting is te mitigeren door de verlichting af te draaien van potentiële verblijven, vliegroutes en foerageergebied en/of door amberkleurige verlichting te gebruiken. Zie paragraaf 6.2.

6 Vervolgmaatregelen

In dit hoofdstuk worden de vervolgmaatregelen beschreven voor de soorten waarvan in hoofdstuk 5 is bepaald dat deze mogelijk een effect bemerken van de geplande ingreep. Deze vervolgmaatregel kan bestaan uit het uitvoeren van nader onderzoek om de aanwezigheid te bevestigen of uit te sluiten. Maar de vervolgmaatregel kan ook aangeven dat er een aanvraag voor een ontheffing op de verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet benodigd is. Er kan ook een lijst met mitigerende maatregelen staan aangegeven, waarbij de ingreep uitgevoerd kan worden zonder een ontheffing. Indien de ingreep zonder enig nader onderzoek, mitigatie of ontheffingsaanvraag uitgevoerd kan worden, wordt dat in dit hoofdstuk vermeld.

Soortgroep	Soort(en)	Tabel	Aanwezig
Vogels	(broed-)	-	potentieel
Vleermuizen	(meerdere soorten)	F&f 3	potentieel

tabel 2. Soort(groep)en van de Flora- en faunawet tabel 2 en 3 waarvoor een vervolgactie benodigd is.

6.1 Broedvogels; mitigatie

De werkzaamheden worden, zoals gepland, voor het broedseizoen gestart en onder andere tijdens het broedseizoen uitgevoerd. Broedende vogels zijn altijd beschermd. Als er ten tijde van de beoogde start van de werkzaamheden vogels in, of binnen de verstoringzone van het plangebied broeden, kunnen de werkzaamheden ter plaatse geen doorgang vinden tot dat de jongen zijn uitgevlogen. Voor de wet is er geen verschil tussen broedvogels gemaakt. Alle broedvogels zijn beschermd gedurende hun voortplantingsperiode. Dit kan voor bijvoorbeeld boerenzwaluwen duren van april t/m oktober. Het is niet mogelijk om een ontheffing te verkrijgen voor het verstoren en verjagen van broedende vogels.

In het plangebied zelf worden geen broedvogels verwacht. In de bomen, huizen en de tuinen rondom het plangebied kunnen nesten van vogels aanwezig zijn. Dit kan zelfs gelden voor de huizen die direct grenzen aan het plangebied. Er moet tijdens de werkzaamheden, indien deze in het vogelbroedseizoen plaatsvinden, rekening gehouden worden met het vermijden van lichtoverlast op potentiële nestlocaties. Daarnaast is het aan te raden de benodigde kap van bomen en het verwijderen van struiken uit te voeren voor de start van het vogelbroedseizoen om te voorkomen dat er vogels gaan broeden..

Indien er tijdens het vogelbroedseizoen gewerkt wordt moet:

1. Lichtoverlast tijdens de werkzaamheden worden voorkomen door het licht weg te draaien van de huizen en tuinen om het plangebied heen. Dit geldt voor dat gevoerd wordt na zonsondergang en voor zonsopkomst; bijvoorbeeld beveiligingsverlichting.
2. Kappen van bomen en het rooien van struiken uitgevoerd worden voor de start van het vogelbroedseizoen. Indien dit tijdens het broedseizoen gebeurt, dient een ter zake kundige ecooloog, eerst te inspecteren op broedende vogels.

6.2 Vleermuizen; mitigatie

In de huizen rondom het plangebied kunnen verblijven van vleermuizen aanwezig zijn. Dit kan zelfs gelden voor de huizen die direct grenzen aan het plangebied. De omgeving van de werkzaamheden kan in gebruik zijn als vliegroute en foerageergebied voor vleermuizen. Er moet tijdens de werkzaamheden rekening gehouden worden met het vermijden van lichtoverlast op potentiële foerageergebieden en vliegroutes.

Indien er licht gevoerd wordt na zonsondergang en voor zonsopkomst moet:

1. Lichtoverlast tijdens de werkzaamheden worden voorkomen door het licht weg te draaien van de huizen om het plangebied heen. Dit kan ook worden gerealiseerd door amberkleurige verlichting te voeren in plaats van wit- of groen licht.

7 Conclusies

Soortgroep	Soort(en)	Tabel	Benodigde actie
Vogels	(broed-)	-	mitigatie, zie paragraaf 6.1.
Vleermuizen	(meerdere soorten)	F&f 3	mitigatie, zie paragraaf 6.2.

tabel 3. Soort(groep)en van de Flora- en faunawet tabel 2 en 3 waarvoor een vervolgactie benodigd is.

Flora- en faunawet

Er zijn mitigerende maatregelen van toepassing voor broedvogels en vleermuizen. Dit betreft het voeren van verlichting, het kappen van bomen en het rooien van struiken. Zie hoofdstuk 6.

Er is voor de geplande activiteiten geen ontheffing van de verbodsartikelen in de Flora- en faunawet benodigd, indien die mitigerende maatregelen correct gehanteerd worden.

De zorgplicht geldt altijd; zorgvuldig handelen met betrekking tot flora en fauna geldt voor alle soorten, ook niet- of licht beschermde soorten (tabel 1) die in dit rapport niet specifiek behandeld zijn.

Natuurbeschermingswet

Voor de geplande ingreep is een voortoetsing aan de Natuurbeschermingswet niet aan de orde, zie paragraaf 3.1.

Ecologische hoofdstructuur (NNN)

Voor de geplande ingreep is een toetsing aan de Ecologische hoofdstructuur (NNN) niet aan de orde, zie paragraaf 3.2.

Jubbega, juli 2016
John Melis ecologie

Geraadpleegde bronnen

- Melis, J., 2012. Zoogdieratlas.nl Werkatlas Zoogdieren van Friesland. Zoogdierverseniging, Nijmegen.
- Melis, J. & M. Koopmans, 2015. Fiskatlas Fryslân, verspreiding en ecologie van zoetwatervissen in Friesland in de periode 1900 t/m 2014. Bornmeer, Gorredijk.
- De Boer, E.P. *et al*, 2014. Libellenrijk Fryslân, mei ljochtsjende wjukken oer it wetter. Bureau FaunaX, Gorredijk.
- Kleukers, R.M.J.C., E.J. van Nieukerken, B. Odé, L.P.M Willemse & W.K.R.E. van Wingerden, 1997. De sprinkhanen en krekels van Nederland (Orthoptera) – Nederlandse Fauna 1. Nationaal Natuurhistorisch Museum, KNNV Uitgeverij & EIS-Nederland, Leiden.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-200 – Nederlandse Fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.
- Bos, F.G., M.A. Bosveld, D.G. Groenendijk, C.A.M. Van Swaay & I. Wynhoff, 2006. De dagvlinders van Nederland - verspreiding en bescherming (Nederlandse Fauna 7). Vlinderstichting, Naturalis, KNNV Uitgeverij & EIS-Nederland, Leiden.
- Creemers, Raymond C.M. & Jeroen J.C.W. van Delft, 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland (Nederlandse Fauna 9). RAVON, Naturalis, KNNV Uitgeverij & EIS-Nederland, Leiden.
- Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie), 2016. Atlas van de Nederlandse Zoogdieren – Natuur in Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.
- FLORON 2011. Nieuwe Atlas van de Nederlandse flora. Stichting FLORON, Nijmegen.

Protocollen en gedragscodes

- Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014. Soortenstandaards (www.rvo.nl)
- Vleermuisprotocol_2013_27_maart_2013, Netwerk Groene Bureaus (NGB)
- Stowa soortenprotocollen (www.stowa.nl)

Kaarten en beschermde gebieden

- www.bing.com
- www.openstreetmap.org
- www.synbiosys.alterra.nl

Verspreiding en informatie

- www.nederlandsesoorten.nl
- www.vissenatlas.nl
- www.zoogdierverseniging.nl
- www.vleermuis.net
- www.dasenboom.nl
- www.vlindernet.nl
- www.verspreidingsatlas.nl
- www.wilde-planten.nl
- www.rvo.nl
- www.ravon.nl
- www.zoogdieratlas.nl
- www.vleermuizenindestad.nl
- www.vlinderstichting.nl
- www.libellennet.nl
- www.eis-nederland.nl
- www.floravannederland.nl

Structuurvisie Gemeente Tytsjerkstradiel, samenvatting Wonen.

In Noord-Fryslân is sprake van een krimpende bevolking. Ook in Oost-Groningen en Zuid-Limburg is bevolkingsdaling. Die daling wordt voor heel Nederland verwacht omstreeks 2035. In Tytsjerksteradiel is nog geen sprake van krimp, maar de bevolkingsgroei is afgenomen. Er is nu een stabiel bevolkingsaantal, met een lichte groei van het aantal huishoudens. Leeuwarden groeit nog steeds en zal dat ook blijven doen. Tytsjerksteradiel profiteert van die bevolkingsgroei. Toch lijkt de krimp ook voor Tytsjerksteradiel op langere termijn een feit te worden. Heel Fryslân heeft te maken met een 'negatief binnenlands migratiesaldo' in de leeftijd van 15-65 jaar. Er vertrekken dus in die leeftijdsgroep meer mensen dan erbij komen. Ook vergrijzing is een reden voor een bevolkingsdaling.

Naast veranderingen op het gebied van de opbouw van de bevolking, is de economische situatie veranderd. Er is een wereldwijde economische crisis. De gevolgen zijn te merken: huizen staan veel langer te koop, of lijken onverkoopbaar. Nieuwbouw van woningen loopt vertraging op, of komt tot stilstand. Banken en besturen van woningcorporaties zullen waarschijnlijk voorzichtiger zijn met het verstrekken van leningen en het uitvoeren van bouwplannen.

Al neemt de bevolking af, toch zal er gebouwd worden. De vele woningen die 50 jaar geleden werden gebouwd, zijn aan renovatie toe, of zelfs aan vervanging. Deze huizen staan binnen de bebouwde kom. Herstructurering valt dus onder inbreiding. De grote woningcorporaties verhuren in Tytsjerksteradiel ongeveer 3000 woningen. Met de andere verhuurders erbij geteld komt dat op ongeveer 3300. Voor de woningcorporaties lag vaak de nadruk op nieuwbouw. De laatste jaren werd veel gebouwd in planmatige dorpsuitbreidingen, maar vooral in dorpsinbreidingen. De nieuwbouw was vooral gericht op bijzondere woonvormen en appartementen.

Woonvoorkeuren

De woonvoorkeuren van kleine huishoudens tot 55 jaar lijken op die van starters. Zij oriënteren zich ook voornamelijk op eengezinswoningen. Als dit een koopwoning is, is deze voornamelijk (half) vrijstaand. Het aandeel huurders is licht afgenomen. Een deel van deze huishoudens heeft een goedkope koopwoning gekocht. Kleine huishoudens vanaf 55 jaar maken een beweging van eengezinswoningen naar huurappartementen. Een groot deel huurde al (56%), maar ook kopers van met name goedkope woningen hebben deze route gevolgd. Bij gezinnen zijn de bewegingen procentueel minder groot. Opmerkelijk in deze categorie is de beweging van (goedkope) koopwoningen naar huur.

Marktruimte

Er wordt binnen de Gemeente vooral ruimte gezien voor het segment in de inbreiding. Woningen geschikt voor starters in de koop / huursector, prijsniveau € 160.000 - € 185.000 huur in de geliberaliseerde sector. De ontwikkeling Stins ligt in dit niveau, zowel voor de koop als wellicht de huursector is binnen dit inbreidingsplan ruimte.

Huidig aangeboden woningaanbod ligt in deze prijsrange, helemaal wanneer men de kwalitatieve aspecten zoals ruimte, onderhoudslasten en energieverbruik meeneemt in deze vergelijking.

 <p>Ademastrijtte 16 9251 RA Burgum € 199.000 k.k. 105 m² / 305 m² • 6 kamers Makelaardij Jaap Kingma</p>	 <p>De Esk 13 9251 NM Burgum € 184.500 k.k. 110 m² / 284 m² • 6 kamers bosma de witte makelaars</p>
 <p>De Tulpebeem 8 9251 PA Burgum € 189.000 k.k. 109 m² / 221 m² • 5 kamers FactorNoord Makelaars & Taxateurs</p>	 <p>Prins Willem-Alexanderstraat 16 9251 DA Burgum € 192.000 k.k. 100 m² / 284 m² • 4 kamers Wijmenga Makelaars & Taxateurs</p>
 <p>De Linebeem 20 9251 NW Burgum € 199.500 k.k. 125 m² / 213 m² • 6 kamers Zantman Makelaardij</p>	 <p>Prins Bernhardstraat 7 9251 GK Burgum € 175.000 k.k. 85 m² / 247 m² • 4 kamers Link Makelaars & Taxateurs</p>

Het plan Stins heeft het in zich om binnen de bandbreedte van prijs- en huur/niveau een goede aansluiting met de markt te hebben. Hiervoor is een goed informatie naar de consument noodzakelijk, vooral over de ontwikkelingen met betrekking tot woonlasten / energie en duurzaamheidsmaatregelen.